

LARY

UTGIVEN AV RIKSFÖRENINGEN FÖR LARYNGEKTOMERADE

HANDIKAPPFORUM 1979

Handikappforum 1979 är en massiv satsning av HCK (Handikappförbundens Centralkommitté) där 300 ombud samlas från hela landet genom HCKs 22 medlemsförbund. RLE deltar med två ombud.

Handikappforum består av en kulturvecka 16–22 april i Kulturhuset vid Sergels Torg med ett 50-tal olika kulturaktiviteter i form av film, teater, musik, utställningar m.m. anknyttande till förbundens olika budskap. RLE bidrar här med filmen "Ett liv utan stämband", som visas i STUDIO-KOM-IN Fred. 20.4 kl. 11.00.

Egentliga forum hålls 21-22 april i Mässhallarna, Älvsjö, där de 300 ombuden delas upp på sju seminarier behandlande var sitt avsnitt av HCKs jämlikhetskampanj. Redovisning sker i Kulturhuset på söndagseftermiddan.

Lördag kväll 21.4 är det FEST-öppet hus i Mässhallarna, där alla intresserade ryms och man väntar sig en "folkfest-som kan innehålla det mesta".

Söndag 22.4 är det samling på Sergels Torg kl. 13.30 för demonstration. Avmarch kl. 14.00 till Kungsträdgården där ett kort möte hålls.

Vetskapen om att stockholmarna är demonstrationströtta har gjort att demonstrationen kommer att lättas upp med inslag av gatuteater, och att vi överhuvud taget skall försöka ge mera lättsam spännande form åt demonstrationen.

RLE- are! Vädra ditt handikappförnuft tillsammans med vårkostymen – ställ upp under medicingruppens banderoller den 22 april.

NORDISK LE-KONGRESS 1979

Kongresskommittén har haft bråda dagar. Det är minsann mycket att bestyra inför ett evenemang av det här slaget. För någon vecka sedan kunde vi emellertid ge ut det preliminära program som finns återgivet här nedan. Vi valde att kalla det preliminärt därför att vi in i det sista fick nya idéer, som vi vill spinna vidare på. Några större ändringar kommer det dock knappast att bli.

Preliminärt program för

NORDISKA LE-KONGRESSEN 1979

På hotell Birger Jarl, Thulegatan 8, Stockholm, tel. till hotellet 15 10 20

Fredag 25/5

- 13.00 Kongressen öppnas**
RLEs ordf. Karl Erik Eriksson
Kongressens ordf. Helge Lövquist,
installeras
- 13.15 Handikapprörelsens organisation
och utveckling i Sverige**
Bengt Lindkvist, ordf. i Handi-
kappförb. centralkommitté
- 14.00 Samnordiska talkurser**
(enligt NAU-beslut) x
- 15.15 Kaffe**

- 15.45 Utveckling och forskning rörande
talthjälpmedel vid Tekniska Hög-
skolan i Stockholm**
Civiling. Karoly Galyas
- 16.30 Stomaskyddet Stom-Aid**
Demonstreras av tillverkaren
- 16.50 Gemensam registrering och utvär-
dering av tekniska hjälpmedel för
laryngektomerade**
(enligt NAU-beslut)
- 19.00 Middag i hotellets festväning**
Underhållning

Lördag 26/5

- 08.00 Frukost**
- 08.45 Antirökkampanjen**
(enligt NAU-beslut)
- 10.15 Åldrandets problem**
Prof. Jan Helander, Lund
- 11.00 Kaffe**
- 11.30 Ordet fritt**
Nyheter och förslag från de olika
länderna
- 12.15 Förflyttning med buss till Stads-
huset**
- 12.30 Lunch på Stadshuskällaren**
(Stockholms kommun bjuder)

- 13.40 Förflyttning till Wasa-muséet
 14.00 Rundvandring med guide på Wasa Muséet
 Kaffe
 15.30 Återfärd till Birger Jarl
 16.00 Handikappets psykologi
 Dr Peter Kitzing
 18.30 Buss till Solliden
 19.00 Middag med dans
 Restaurang Solliden, Skansen
 01.00 Återfärd till hotellet
 Söndag 27/5
 08.30 Frukost
 09.30 Röstfunktion trots Laryngektomi—kirurgiska möjligheter
 Föreläsare meddelas senare
 10.00 Sociologisk undersökn.
 (enl. NAU-beslut)
 10.30 Summering, ordet fritt
 11.30 Lunch
 12.30 Filmvisning
 Avsnittet "Talet och rösten" ur TV-serien Reservdelsmänniskan.

x) Nordiska arbetsutskottet.

Riksföreningen bekostar deltagandet för ett antal funktionärer som har anknytning till de frågor som behandlas av kongressen. Övriga intresserade är tyvärr nödsakade att själva ordna finansieringen.

Om du önskar boka rum genom RLE enligt nedanstående alternativ bör du omgående ta kontakt med din lokalförenings ordförande. Bokningstiden går ut 31 mars.

Enkelrum med frukost, Birger Jarl: 195:—, delat rum 128:—/dygn
 Enkelrum Hotell City, 95:—, delat rum 75:—/dygn.

Kostnad för mat under kongressdagarna blir 228:— för dem som bor på Birger Jarl. Helpension två dygn Birger Jarl i enkelrum 618:— i delat rum 483:—

Ett billigare alternativ har efterfrågats. Därför tar vi som exempel med Hotell City, vilket ligger på Drottninggatan 66, ca 1,5 km gångväg från Birger Jarl. Detta hotell har ej bad eller toalett på rummen endast tvättställ med varmt/kallt vatten. Frukost för ca 15:— på närliggande bar.

Har avbeställning ej skett senast 1 maj 1979 är anmälan bindande.

Vill du ordna rum själv och endast delta i gemensamma måltider behöver du endast anmäla detta hit till LARY *senast 1 maj* så att vi i god tid hinner beställa rätt antal bordsplatser.

Priser för de gemensamma måltiderna:
 Fredag 25/5 kaffe 9:—, middag 54:—
 Lördag 26/5 frukost 15:—, kaffe 9:—,
 lunch (fri för ca 50 pers.) Middag ca 105:—

Söndag 27/5 Frukost 15:—, lunch 42:—.

Önskar du endast närvara vid kongressförhandlingarna och vill vara säker på att få en sittplats bör du också anmäla detta hit till LARY *senast 20 maj*. Vill du chansa — är det bara att kliva på.

Vi hälsar alla intresserade välkomna (enda begränsningen är samlingslokalen som rymmer ca 150 personer) och ser fram emot en intressant och givande kongress i angenäm samvaro med våra nordiska vänner.

Rolf Fischer
 ordf. i kongresskommittén

ATT FÅ ELLER INTE FÅ

Det är den stående frågan när det gäller handikappersättning för oss laryngektomerade. Försäkringskassans bedömning av våra ansökningar har varierat starkt mellan olika orter. På något håll har relativt många beviljats, på andra håll har endast enstaka fall blivit tillstyrkta och för övrigt har det varit kalla handen.

Till vår glädje har nu en motion väckts av Åke Gillström (s), som vi sänder en tacksamhetens tanke och hoppas att hans sakligt väl underbyggda framställan skall vinna gehör.

Motion

Bedömning av handikappersättning enligt lagen om allmän försäkring 9 kap 2 § utgör en känslig och svår del av försäkringskassornas arbete. Tyvärr lämnar lagen också utrymme för viss godtycklighet, som gör att samma handikapp bedömes olika i olika delar av landet. Det är naturligtvis större risk för detta vid handikapp med varierande drag.

Ett av de handikapp som inte borde utgöra särskild svårighet att bedöma ersättning för, gäller personer som tvingats operera bort struphuvud och stämband, s.k. laryngektomerade. Dessa utgör en mycket liten grupp. Enligt Riksföreningen för laryngektomerade var det 1978 bara ca 25 personer i landet som erhöll handikappersättning. Av framställ-

ningarna till försäkringskassorna synes bara vissa gå vidare till riksförsäkringsverket för prövning. Det sker i de fall då personal har svårigheter att bedöma merkostnader för handikappet.

Av praxis utgår vanligtvis inte handikappersättning för laryngektomerade när de redovisade merkostnaderna understiger 22,5 procent av basbeloppet. Krav på redovisning av sådana merkostnader ger utrymme för godtycklighet både hos den handikappade och hos försäkringstjänstemannen. Kostnader för slitage på blusar, skjortor, polotröjor, sänglinne, ökat behov av näsdukar, stomaskydd, tvättmedel, läkarbesök, slemlösande mediciner, ström- och driftkostnader för slemsug och luftfuktare etc. borde rimligtvis vara de samma i hela landet. Bedömningar av varie-

rande grad av slitage och renlighet borde inte behöva göras. Alla dessa kostnader finns naturligtvis och det borde i ett mot handikapp generöst samhälle vara möjligt att arbeta med schablonbelopp i detta fall och kanske också vid andra handikapp. När det gäller blindhet har samhället fastställt handikappersättningen till 60 % av basbeloppet, dövhet 30 % etc. Men vid detta handikapp tvingas den opererade att utöver alla de psykologiska konsekvenser detta speciella handikapp medför också sätta sig ned för att försöka värdera sina merkostnader. Dessutom frestas personer i fråga att hålla merkostnaderna så högt, att de tillsammans minst överstiger 22,5 % av basbeloppet. Det är ovärdigt

vårt samhälle att på så klara förutsättningar inte kunna arbeta med smidigare handläggning. Enbart anmälan till försäkringskassan med läkarintyg borde vara tillräckligt för utbetalning av ett schablonbelopp motsvarande viss procent av basbeloppet.

Med hänvisning till det i motionen anförda föreslås riksdagen besluta att hos regeringen begära sådana anvisningar till lagen om allmän försäkring 9 kap 2 § att handikappersättning till laryngektomerade kan utgå som schablonbelopp.

Stockholm den 23 januari 1979
Åke Gillström (s) 303

*Lektionen var slut i söndags-
skolan och fröken uppmanade
barnen att liksom tidigare sön-
dagar lägga en slant i kollekt-
bössan. Då kunde lilla Karin
inte låta bli att undra:
– Är han pank jämt den där
Jesus?*

KYYRÖNKAITA 1979

Nu är det dags igen att anmäla sitt intresse till tal-rehabiliteringskursen i sommar i Finland. Vi träffas i Stockholm och åker båt till Helsingfors och därifrån i buss till Kyyrönkaita som ligger ca 20 mil nordost om Helsingfors. Kanske har du läst om detta eller träffat någon som varit där. I augusti bär det alltså av igen.

Miljö:

Kyyrönkaita är visserligen inget lyxigt ställe men har desto mer charm. Här utnyttjar man i stället den vackra naturen med bl.a. en fin badsjö där man även kan fiska och ro. Saunan (den finska bastun) är nästan alltid varm. Sköna promenader i skogen eller på vägarna runtomkring. Närmaste samhälle = Ristiina som ligger 4 km norrut samt staden Mikkilä 4 mil norrut. Kursgården består av en ombyggd skola, där man äter, dansar, lyssnar på föredrag m.m.

Boende:

Man bor i en småstugelänga med sjöutsikt. I varje stuga bor 2-3 par. Dusch+ toalett delas med dessa.

Anhörig:

Ta gärna med dig någon anhörig men självfallet är detta inte nödvändigt. Meningen är att man skall kunna samtala tillsammans och också låta sin anhörig ha möjlighet att se vad man gör i träningen.

Aktiviteter:

Hobbyrum med bl.a. konsthantverk. Bärplockning, rodd, promenader, sauna, sova middag eller diskutera med sina nordiska grannar. Du bestämmer själv på Kyyrönkaita.

Program:

Varje dag finns ett program som inleds med morgongymnastik ute där alla kan deltaga. Vidare finns föredrag, demonstrationer av behandling eller hjälpmedel. Övriga aktiviteter med små fester, grillning av den finska delikatessfisken "Moikka" m.m. Självfallet finns olika slag av träningsprogram allt efter vad man önskar.

Mat:

God och näringsriktig kost bjuds på med finsk prägel vilket gör det lite mer spännande.

Ledare:

Från Finland kommer en läkare och en sjuksköterska, kurator, taltränare samt Arto Aaltonen, verksamhetschef för Kyy-

rönkaita och hela LE i Finland. Från **Sverige** kommer 3 ledare vilka medföljer på resan och ansluter vid båten i Stockholm. Gunilla Henningsson logoped, Huddinge sjukhus. Britt Strand kurator, Huddinge sjukhus. Lotta Undin sjukgymnast, Huddinge sjukhus. Det är alltså samma ledare som förra året.

Kursdeltagare:

Från **Finland** kommer en stor grupp laryngektomerade. Många kommer att kunna tala svenska. Ev. kommer också några norska och danska deltagare.

Från **Sverige** kommer en laryngektomerad + ev en anhörig från varje lokalavdelning. Man anmäler sig till sin lokalavdelning som sedan tar ut den som får åka. Det kommer att bli 9 laryngektomerade + ev. anhöriga.

Kostnad:

Varje kursdeltagare får betala 400 kr Dessutom får var och en betala sin mat på båten tur och retur. (Förra året kostade smörgåsbordet enkel resa 40 kr).

I priset ingår: Resan (även inom Sverige) + logi på båten med hytter om 2 personer samt kost+ logi i Finland.

Tid:

Avresa från Stockholm med båt: måndagen den 6/8 omkr. kl 18.00.

Återkomst till Stockholm med båt: tisdagen den 14/8 omkr. kl. 08.30

Gunilla Henningsson

PS. Har du varit på Kyyrönkaita tidigare är dina möjligheter detta år mycket små att komma med. I första hand ges den möjlighet som inte varit med tidigare. Du ska dock veta att man alltid kan hyra in sig på Kyyrönkaita och betala själv, kontakta då finska LE föreningen i Helsingfors, adress Elisabetsgatan 21 B, Helsingfors 17, Finland. (Kostnad per dygn blir då omkr. 90 fmrk).

Du som blir uttagen kommer att få mer detaljerad information senare. Vill du veta mer kontakta någon av de gamla kursdeltagarna eller logoped Gunilla Henningsson tfn 746 17 34 eller skriv (då jag är svår att nå per tfn) på adress:

Foniatriska avd, Huddinge sjukhus,
141 86 HUDDINGE

DS

Den ifyllda talongen sänds till ordf. i din lokalavdelning senast 10 april.

Anmälan till Kyyrönkaita

Namn (laryngektomerad)

Födelseår

Adress

Telefon

Namn (anhörig)

ATT LEVA MED STOMI

Vad är en stomi?

En kutan stomi (öppning som mynnar i huden) innebär att den naturliga tömningsvägen för avföring eller urin har ändrats genom ett kirurgiskt ingrepp.

Stomi är alltså ingen sjukdom.

Varför görs en stomi?

En stomi görs när delar av tarmkanalen eller urinvägarna blivit så skadade av någon sjukdom eller på annat sätt att de måste avlägsnas.

De vanligaste anledningarna till stomioperation är tumörer och inflammatoriska sjukdomar som ulcerös colit och Crohns sjukdom. En stomi kan också göras på grund av en medfödd missbildning.

Vad innebär det att ha en stomi?

Tömningen genom stomin kan inte kontrolleras med viljan. Den stomiopererade måste därför bära en slags behållare, ett så kallat bandage, i vilket avföring eller urin samlas upp. Den enklaste typen av bandage är en speciell lukttät påse av plast som häftas fast över stomin.

Det är viktigt att den stomiopererade får ett väl fungerande bandage och får lära sig hur det ska användas.

För att klara de psykiska påfrestningar som en stomioperation innebär behövs information och stöd till såväl den opererade som dennes familj. Därför är det viktigt att det finns specialutbildad sjukvårdspersonal för denna grupp.

Erhålles inte hjälp kan den opererade bli allvarligt socialt handikappad. Detta innebär med andra ord att operationen som var nödvändig och räddade livet på patienten av icke medicinska skäl berövar den opererade möjligheten till en normal återanpassning.

Föreningen ILCO

är en förening för stomiopererade och för människor med sjukdomar som kan leda till stomi.

ILCO har bildats för intressebevakning samt för att medlemmarna ska kunna utbyta erfarenheter, hjälpa varandra och ge information till dem som ska opereras.

ILCO är ett förbund bestående av 24 länsföreningar med sammanlagt 4.000 medlemmar (1977/78). I Sverige finns ca 12.000 stomiopererade.

ILCO

Box 2004, 291 02 KRISTIANSTAD

Det finns olika typer av stomier — de vanligaste är:

Colostomi

— nedre delen av tjocktarmen och ändtarmsöppningen tas bort och tjocktarmen läggs ut genom bukväggen (av colon = tjocktarm).

Ileostomi

— hela tjocktarmen tas bort och tunn-

tarmen läggs ut genom bukväggen (av ileum = tunntarm).

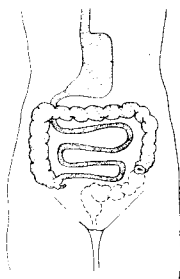
Urostomi

—för att leda ut urin ur kroppen genom en öppning på buken.

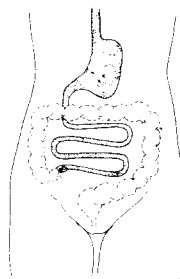
Flera typer finnes.

I takt med att forskningen fortskrider tillkommer nya operationsmetoder.

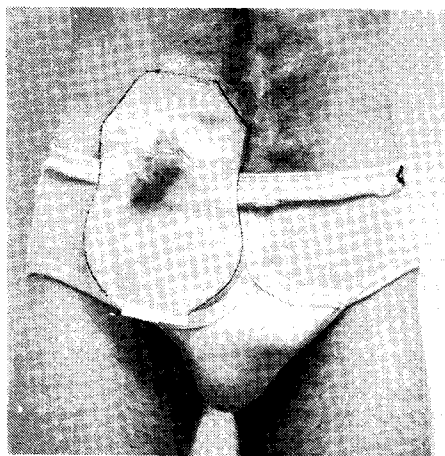
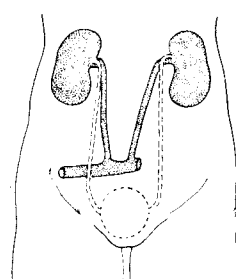
Colostomi

Ileostomi

Urostomi

Radiohjälpsperiod

ILCO har tilldelats en radiohjälpsperiod 15 februari — 31 mars 1979.

Genom att stödja den kan Du öka ILCOs möjligheter att sprida information om hur det är att vara stomioopererad samt att ge hjälp till medlemmar. Du kan också direkt stödja ILCO via postgiro 677010-1.

10 – ÅRING

Stockholmsavdelningen firade för en tid sedan sin tioåriga tillvaro med en gemytlig tillställning i de trivsamma lokalerna vid Mariahissen.

Bland jubilarerna fann fotografen denna glada septett, som samtliga hade ett finger med vid föreningens tillkomst.

Från vänster: Olof Mogren, Rolf Fischer, Britta Hammarberg, logoped, Åke Amnelius, Oscar Norén, Britt Nilzén, logoped och Harald Eriksson.

ÅTERBLICK

Stockholms-avdelningen av RLE firade sina första 10 år på sköna Mariahissen (vilken utsikt över Riddarfjärden, vilka härliga lokaler) . Vad beträffar trakteringen var den litet förstärkt av slag som skapade en glad och trivsamt stämning.

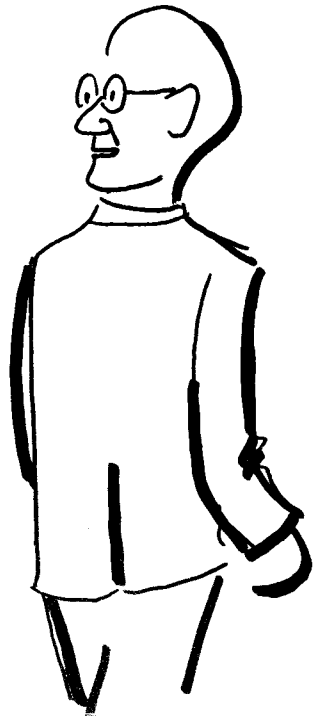
Riksföreningens nye ordförande såg vi som vår hedersgäst och hans välgångsönskningar uppskattades klart av närvarande 90-talet deltagare. Tidigare under året hade jubileet inletts med en av föreningen subventionerad Ålandsresa. Den var verkligen lyckad och torde stå länge kvar i glatt minne.

Det finns lagrade många minnen från de första åren och mest är de goda. För oss, som valdes till förtroendeposter, var det en målsättning att lägga en så stabil grund som tid och omständigheter tillät. Det krävdes en del offer. Men vilja fanns i rikt mått, och kostnaderna fick tagas ur egen penningpung.

Och så en del av mångfald minnen från begynnelsen att rädda från glömska:

Enligt verksamhetsberättelsen från 1969 var upprinnelsen till föreningsbildandet ett examensarbete av tvenne logopederna under hösten 1968. 15 st var vi vid ingången av 1969 och 25 när året gick till ända. Årsavgift 5 kronor.

Från vår början har logopederna Birgitta Hammarberg och Britt Nilzén gjort oss, minst sagt, ovärderliga tjänster. LARY's utrymme skulle inte räckas att nämna dem alla. Stor HEDER och TACK Birgitta och Britt. Till vår stora glädje är båda fortfarande verksamma.

De första åren hade vi ett angenämt och värdefullt samarbete med DHR (De Handikappades Riksförbund). Bl.a. möteslokal utan kostnad, vi fick god vägledning i angelägenheter förbundna med handikapp även om sociala frågor. Harriet Wallbom, medarbetare på DHR, motionerade i stadsfullmäktige med framgång om rätt för oss till färdtjänst. Från 1970 har vi således denna utomordentliga förmån. Våra kallelser till möten var långa, det rörde sig mestadels om fullt A4-ark eftersom vi utnyttjade dem även som informationsblad. Vi skrev själva koncept och kuvert, DHR stencilerade och frankerade. Vår kostnad praktiskt taget noll. Vad kostar den proceduren idag?

Vi hade ett intressant och givande samarbete med professor Fant och hans forskargrupp på Tekniska Högskolan ang. hjälpmedel för strupopererade.

Och så minns vi med tacksamhet bistånd, bidrag bussfärder etc. etc. från och genom Pensionärernas Fritidsverksamhet.

Utan tvivel gjorde vi en god insats när vi ställde upp för samtal med opererande före och/eller efter operation.

Första året räckte tiden till blott organisatoriska frågor. Från 1970 tog vi med iver tag också i de ekonomiska. Icke utan framgång. Vi hade en behållning efter första året av 79 kr. Kassachefens panna var rynkad, men den slätades ut i takt med att den kala kassakistans botten kunde täckas med så där 7000 riksdaler. Givetvis var det med tillfredsställelse vi nu kunde verka med stöd till rekreationsresor, möten,

julfester m.m. I detta sammanhang bör nämnas stiftelserna Karin och Ernst Bångs Minne samt Lars Hiertas Minne.

Det kom förslag om styrelsearvoden vid årsmötet 1970/71, som också gick igenom. Inom styrelsen så hade nog den andan rått att vårt arbete var ideellt och endast ersättning för utlägg skulle accepteras.

Till slut. Det var en härlig tid att med ett så varmt intresse från medlemmarna ägna tid och kraft åt arbete till allas vårt fromma. Man vågade känna så då att vi nått upp till målsättningen och lagt en grund som borde vara fast nog att med framgång kunna bygga vidare på.

Olof Mogren

TIDERNÄ FÖRÄNDRAS

Oscar Norén berättar i en uppsats om sin operation och tiden före och efter denna. Materialet är stort nog att fylla en hel LARY och mycket innehållsrikt. Ibland är det med beklagande man måste ta till saxen av utrymmesskäl.

Oscar berättar att han efter sin operation själv fick betala sina två kanyler med 65 kr, och att han provade en Servox men den skulle kosta honom hela 1.000:—, som han också skulle ta ur egen ficka. Han fortsätter:

Genom min anställning inom sjöfarten hade jag på den tiden många vänner i England. En sjökaptän hade lyssnat på ett B.B.C.-program och talade om att laryngektomerade kunde få hjälp med sitt tal

av en apparat. Han frågade om jag var intresserad, som jag givetvis var. Efter en tid fick jag ett brev från B.B.C. som tackade mig för visat intresse och att jag skulle få besked från leverantören, vilket jag också fick. Det var en firma Percy I. Clark & Co i London. De tillverkade ett slags vibrator The Faraday Artificial Voice.

Året efter (1967) i maj for jag med ett lastfartyg "Gondul" till London och åter. Då passade jag på att besöka denna firma. De var mycket förvånade och samtidigt glada, då jag dök upp. De ordnade med demonstration av talapparaten, bl.a. kommer jag ihåg hur någon av deras representanter talade med mig från en annan avd. i telefon och det gick ju bra. Jag vill

minnas att den motsvarade ungefär den tyska "Servox".

I Göteborg hade under tiden en förening för laryngektomerade bildats och talpedagogerna (sedemera logopederna) på K.S. hade anmält mitt intresse och jag blev medlem. Jag blev tillfrågad om jag ville delta i Nordiska LE-konferensen i Helsingfors och Jyväskylä, den 17-19/5 1968 vilket jag accepterade. Förutom jag själv deltog Eric Slättberg, Göteborg (ledare för vår grupp) Gustaf Lindqvist, Örebro, samt talpedagog Eva Årlin, Göteborg. Det blev en intressant och lärorik resa. Besöken på Cankerlinikerna i Helsingfors o. Jyväskylä hade sitt stora intresse.

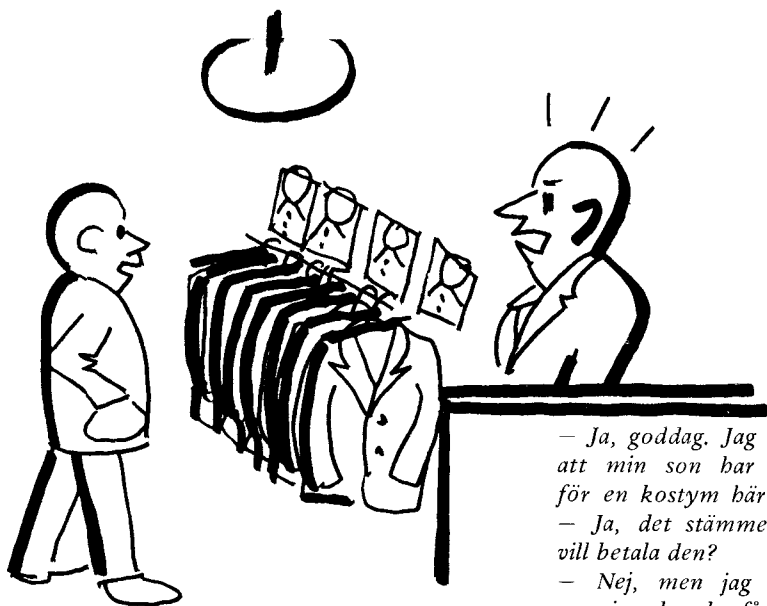
I Jyväskylä fick man bl.a. se en röntgenfilm hur strupen och svalget arbetar, då en laryngektomerad talar.

Mycket har under årens lopp ändrats. Glädjande var när vi i Stockholm den

17/12 1968 träffades och det beslöts att vi skulle bilda en LE-förening och vad som därefter sig tilldragit haver är ju för oss bekant.

En hel del har under årens lopp ändrats till det bättre. Jag har en god vän som undergått samma operation på Södersjukhuset i år. Han har hela tiden efter sin operation haft ett enskilt rum, erhållit en *Servox* vibrator. Sjukhuset har ordnat med färdtjänst. Långt före sin utskrivning, från sjukhuset har han fått sig hemsänd en slemsugsapparat. Huruvida han också får en luftfuktare, vet jag ej i skrivande stund. I alla händelser hade han en sådan i sitt rum på sjukhuset. Likaså får han med sig sina kanyler utan kostnad. Så nog har det gjorts en hel del under de gångna åren. Luftfuktare hörde jag på min tid aldrig talas om.

Oscar Norén

– Ja, goddag. Jag har fått höra att min son har varit skyldig för en kostym här sedan 1973.

– Ja, det stämmer. Ni kanske vill betala den?

– Nej, men jag tänkte fråga om jag kunde få en sydd på samma villkor?

SCR – TRÄFF

Sveriges Cancersjukas Riksförbund inbjöd några representanter från RLEs stockholmsavdelning till en träff 28 februari. Inbjudan hade samband med att stockholmsavdelningen vid sitt senaste möte beslöt ansöka om kollektivt medlemskap i SCR. Avsikten med träffen var att ge en personlig kontakt medlemmarna emellan och med SCR:s kanslipersonal och styrelse.

Ett 30-tal personer hade infunnit sig och bjöds på förtäring samt underhållning i form av att en medlem kåserade till diabolbilder om en New York-resa, som hon nyss företagit. Under träffen gavs tillfällen till frågor om SCR:s verksamhet och planer för framtiden.

SCR:s MÅLSÄTTNING

Nettointäkterna av SCR:s verksamhet går till de cancersjuka på områden där samhällets resurser inte räcker till.

SCR bidrar ekonomiskt till rekreationsresor som ofta behövs efter genomgången operation eller behandling. I vissa fall kan bidrag även ges för anhörigas besöksresor.

På sjukhusen försöker SCR skapa en trivsammare miljö för patienterna. Förbundet skänker färg-TV-apparater, akvarier, växter, fruktkorgar och blommor m.m. till dagrummen.

Även transportabla TV-apparater har skänkts till avdelningar med cancerpatienter.

På barnavdelningar har SCR bidragit med bandspelare, kassetter, olika spel, påsar till julgransplundring, m.m. vilket till vår stora glädje har blivit uppskattat.

Blomstermarkert

SCR:s kurativa verksamhet består av telefonjour. För närvarande har förbundet tre ombud som tar emot telefonsamtal från cancersjuka och deras anhöriga som behöver en medmänniska att tala med. De har personliga erfarenheter av sjukdomen och om problem som uppstår i samband med den. Alla är välkomna att ringa:

Inger Wigren, Stockholm, 08/760 39 76
tisd. onsd. torsd. kl. 11.00 – 13.00

Gun Svensson, Umeå, 090/19 46 89

Maj Andersson, Borås, 033/13 35 27
före kl. 10.00

Ryggraden i SCR:s ekonomi ges genom försäljning av Blomstermarkert, som kostar en krona och kan beställas genom deras kansli, Västmannagatan 41, 113 25 Sthlm. Tel. 08/31 82 05, postgiro 61 09 39 -1. Till den adressen kan man också vända sig om man vill söka resebidrag. Ansökningsblanketter finns även på RLE:s kansli.

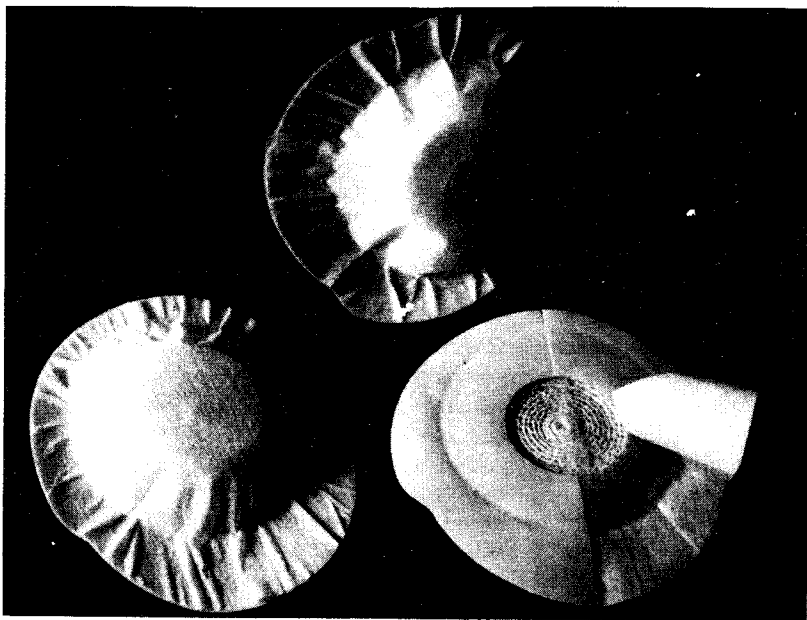
Om man inte har möjlighet att stödja SCR:s verksamhet genom att sälja Blomstermarkert kan man ge sitt stöd genom att bli medlem. Avgiften är f.n. 25:–/år.

Vi noterar slutligen tacksamt att RLE har erhållit 7.000:– från SCR som bidrag till omkostnaderna för vår nordiska kongress.

GIBECKS

Stom-aid®

Fukt-värmeväxlande stomaförband för laryngektomerade

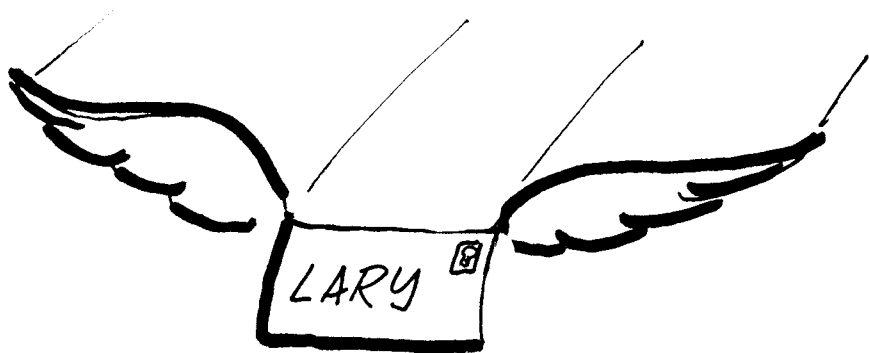

Stom-aid är konstruerad för att fukta, värma och filtrera inandningsluften efter laryngektomi. Förbandet är för engångsbruk och byts normalt två gånger per dygn.

Stom-aid är självhäftande och fästs på huden över stomat. Verkningsgraden är drygt 60 % och andningsmotståndet motsvarar ungefär normal näsandning.

Varje förpackning innehåller en våtservett, 0,5 % klorhexidin i 70 % alkohol, för rengöring av huden runt stomat.

Stom-aid är hygienförpackad och levereras i kartonger om 20 st.

MED POSTEN

TALKURSER

Efter ha tagit del av rapporterna i LARY av dec.-77 och dec.-78 om Kyyrönkaita kursgård i Finland, inställer sig en del frågor i samband med kursgårdens verksamhet. Utan att fått tillhöra de få lyckligt lottade som hade förmånen att i somras vistas på kursgården, kan man på grundval av egna erfarenheter som LE-medlem skänka sin fulla tilltro av de enstämmigt positiva bedömningarna av denna kursverksamhet. Det framgår tydligt, att den i hög grad hjälper kursdeltagarna att stärka självförtroendet i kontakten med omgivningen samt att bibehålla eller ytterligare förbättra taltekniken, den livsviktiga länken med omgivningen.

Man frågar sig, om inte detta slags verksamhet gick att införa också i Sverige, och i så fall – i vilken form? När man kan antaga, att föreläsningar i frågor som är anpassade till handikappet, däribland hjälpmedel, likaså talträning i grupper och gruppsamtal, skall ingå i verksam-

heten, dyker upp frågan om inte anordnande av studiecirkelar i RLE lokalavdelningarnas regi kunde vara det enklaste sättet att lösa frågan? Därigenom skulle alla RLE-medlemmar, som kan och vill, erbjudas möjlighet att delta i rehabiliteringsverksamheten, inte bara ett fåtal.

Det vore önskvärt om frågan uppmärksammas och granskas närmare; kanske dyker också andra former upp.

Riksföreningen för Laryngektomerade, RLE, med dess lokalavdelningar kan därmed på ett tacknämligt sätt förverkliga sin främsta målsättning, nämligen att i kontakten med samhällets myndigheter och organ främja frågor av riksomfattande karaktär och tillvarata de laryngektomerades väsentliga intressen. Att stärka LE-medlemmarnas möjligheter till bättre kontakter med omgivningen tillhör dessa intressen.

Arved Rossman

FRÅN AVDELNINGAR OCH KLUBBAR

LINKÖPING

Vår glade vän Calle Aspling uttrycker allas våra tankar, när han säger, att den gångna vintern genom sin kyla varit ovanligt besvärlig för oss laryngektomerade. Men han har kunnat uthärda genom att han "har försökt se våren bakom varje snödriva". Han är allt en levnadskonstnär vännen Calle!

Gun Karlsson och Hilmar Olsen i LE-klubben i Kalmar är på offensiven. De har besökt ett antal av kommunens institutioner och informerat om laryngektomi.

Dessutom har Gun och Hilmar börjat kämpa mot bilavgaserna genom att både skriftligen och personligen ta kontakt med de organ, taxi, polisen och motorklubbarna etc, som har anknytning till biltrafiken och framhållit det hälsovådliga i att bilarna ofta står och går på tom-

gång alldeles i onödan. Överallt har man fått gehör och de ansvarshavande har lovat bättre uppsikt i framtiden.

Gun och Hilmar har slutligen också besökt skatteavdelningen på Länsstyrelsen i Kalmar och påvisat hur olika taxeringsnämnderna behandlar avdragsyrkanden för laryngektomerades merkostnader i deras deklARATIONER.

En del taxeringsdistrikt i Kalmar beviljar avdrag med 1200:—, andra inget alls. Den cheftjänsteman, som de uppvaktade blev förvånad över deras uppgifter och undrade "varför inte detta påtalats tidigare". Han lovade att omedelbart ta upp ärendet i Kalmar län och även informera övriga länsstyrelser i landet. Slutligen uppmanade han RLEs medlemmar att framföra samma synpunkter till skatteavdelningarna i sina respektive län.

Det är trångt i bussen. I gången står bl.a. en "jättedam". En herre grälar.

— Är det nödvändigt att trängas så där?

— Jag trängs inte, svarar damen. Jag andas.

UPPSALA

I Uppsala har hållits årsmöte 19 februari, varvid hela styrelsen med Sigfrid Östh i spetsen omvaldes. Man har på inbjudan från Afasitföreningen därstädes deltagit i ett av deras möten och man har kvitterat genom att bjuda tillbaka. Samarbete även med andra handikappgrupper planeras.

STOCKHOLM

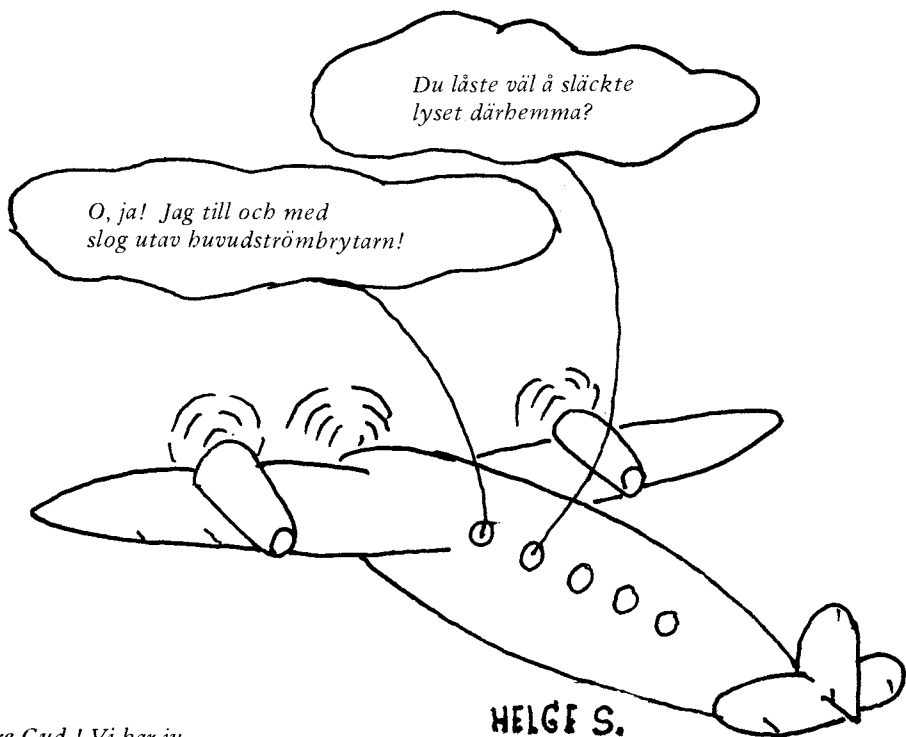
Helge Sundin ritar och berättar

Kung BORE har varit hård i vinter mot våra ömtåliga halsar och luftrör.

Tänkte just ta semester till sydligare breddgrader, men är lite rädd att det skall hända igen som hände en gång förut.

Fjölårets Blomsterfest med "Rönnerdabl" dansande med syster Ulla-Maija. Sång i bakgrunden till dansen.

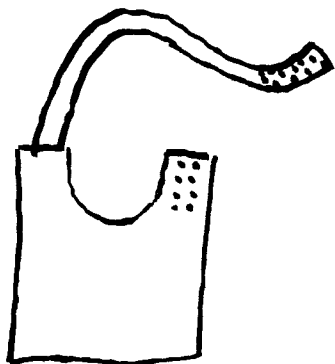
O, Herre Gud ! Vi har ju belat frysen full av kött å grejer

LARY ÖKAR

Lary har fått ökat utrymme i RLEs budget. Det betyder att vi i fortsättningen kan vänta oss flera nummer per år än tidigare. Minst två och högst fyra enligt styrelsens beslut. Vi kan även vänta oss en stegvis uppsnyggning av tidningens utseende.

Vi kommer också att ta annonser och hoppas därvid få hjälp av våra lokalavdelningar med anskaffningen annonspriset är 750:–/helsida, 500:–/halvsida och 300:– för 1/3-sida.

Det skulle också vara trevligt med flera insändare. Skriv och fråga om något du funderar på eller om Du har något att berätta. Vill du vara anonym garanteras att ditt namn inte lämnas ut till någon. Det stannar mellan dej och redaktören. Nog är det väl *något* som du tycker är dåligt och borde ändras på. Eller kanske du har någon solskenshistoria att dela med dej av. Hör av dej. Våra spalter är öppna!

STOMASKYDD

Av flerdubbelt vitt tyg med kardborrslås. *Pris kr 15:–*. Säljes genom Carl Aspling, Svartågatan 27, 573 00 Tranås, tel. 0140/129 47

PS Stomaskyddet Stom-aid (se annons) kan numera skrivas ut kostnadsfritt, som förbrukningsartikel inom Stockholms län. Fråga din logoped.

BLI MEDLEM! STÖD VÅRT ARBETE!

Du som vill veta mer om RLE eller vill bli medlem kan ta kontakt med närmaste lokalavdelning. Vem som vill kan bli medlem. Sätt in 25.- på postgiro nr 85 17 54 - 2 och Du är stödjande medlem. Lary kommer som extra kvitto på pengarna.

Kontaktmän för lokalavdelningarna:

Gävle: Siv Baglien, Industrivägen 5, 820 20 Ljusne	tel. 0270/686 32
Göteborg: Harald Ryfors, Övre Fogelbergsg. 3, 411 28 Göteborg	tel. 031 /11 34 05
Linköping: Carl Aspling, Svartågatan 27, 573 00 Tranås	tel. 0140/129 47
Lund: Sven Selander, Kastanjegatan 72, 213 62 Malmö	tel. 040 /94 08 28
Stockholm: Harald Eriksson, Vadmalsvägen 24, 161 48 Bromma	tel. 08 /26 17 91
Sundsvall: Ture Berglund, Västergatan 33 A, 852 49 Sundsvall	tel. 06 /15 80 42
Uppsala: Sigfrid Östh, Ymergatan 22 b, 753 25 Uppsala	tel. 018 /14 05 32
Växjö: Allan Eriksson, Furutåvägen 12 A, 352 54 Växjö	tel. 0470/821 92
Örebro: Arne Folkerman, Västmannagatan 9, 703 42 Örebro	tel. 019 /11 46 45

LARYNGEKTOMERADES GÄVO- OCH TESTAMENTESFOND

91 82 58 - 5

TÄNK PÅ FONDEN!

LARY
ges ut
mars, juni
sept. och dec.

Ansvarig utgivare: Karl-Erik Eriksson
Redaktör: Rolf Fischer
Tidningens adress: Mönjestigen 23
141 44 HUDDINGE Tel. 08/711 22 03